

Juha Kilponen

Ennustepäällikkö, Suomen Pankki

Suomen talous korkeasuhdanteessa

Euro & talous 3/2018

E & t -julkaisu 3/2018

- Pääkirjoitus
- Suhdanne-ennuste 2018 – 2020
- Kehikot
 - *Ennusteen oletukset, tilinpito, vaihtoehtoislaskelma*
 - *Työttömyys lähellä rakenteellista tasoaan*
 - *Inflaatiota selittävät nyt eri tekijät kuin taantumana aikana*
 - *Tuotantokuilu umpeutunut, Suomi korkeasuhdanteessa*
- Artikkelit
 - *Jarruttavatko heikosti menestyvät yritykset talouskasvua?*
 - *Pitkän aikavälin kasvuennuste vuosille 2026 – 2040*
 - *Arvio ennustepoikkeamista vuosina 2004 – 2017*

Ennusteen yleiskuva: Suomi on korkeasuhdanteessa

- Kasvu laaja-alaista ja jatkunut pitkään
- Kasvu ylittää potentiaalinen ja tuotantokuilu umpeutunut
- Inflaationäkymät kuitenkin maltilliset
- Tuottavuus ja työllisyys parantuneet selvästi
- Vaihtotase ylijäämäinen

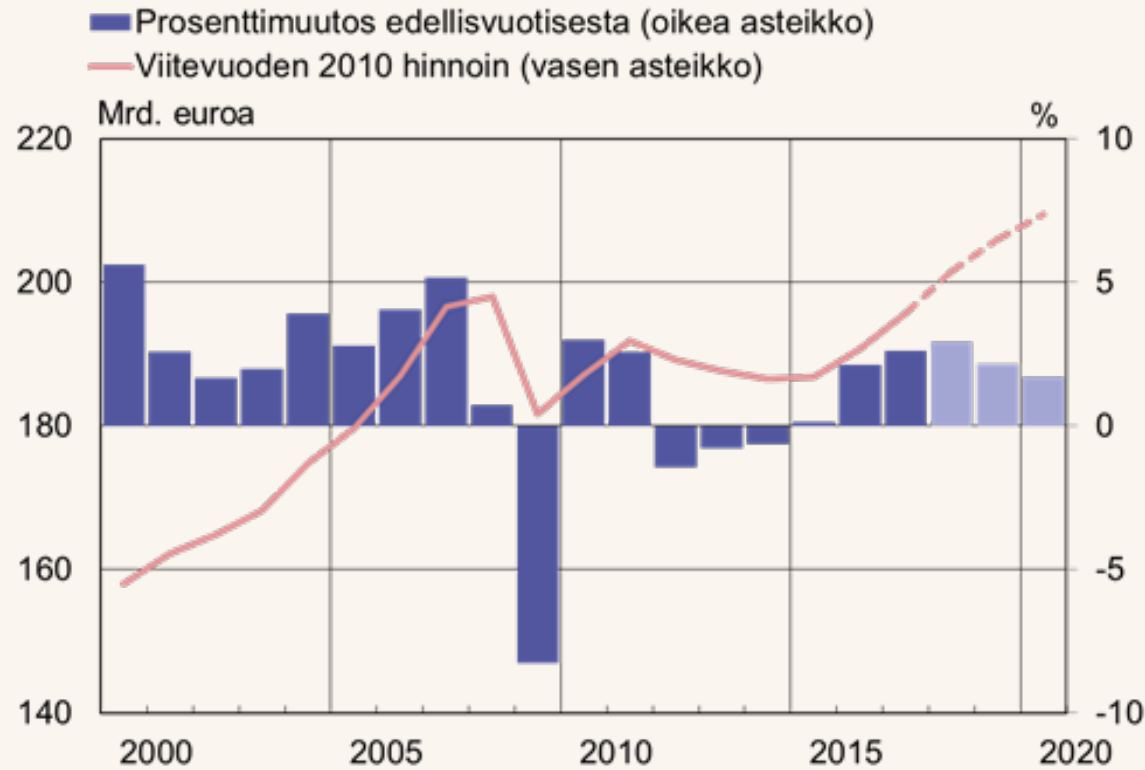
Huolenaiheita

- Rakenteellinen työttömyys pysyy korkeana
- Julkisyhteisöt rakenteellisesti alijäämäisiä
- Kotitalouksien velkaantuminen jatkuu
- Lähivuosien talouskehitystä varjostaa protektionismin lisääntyminen ja politiikan epävarmuuden kasvu

BKT:n kasvuennuste aiemmin arvioitua hieman parempi

Kokonaistuotannon määrä

Lähde: Tilastokeskus ja Suomen Pankki

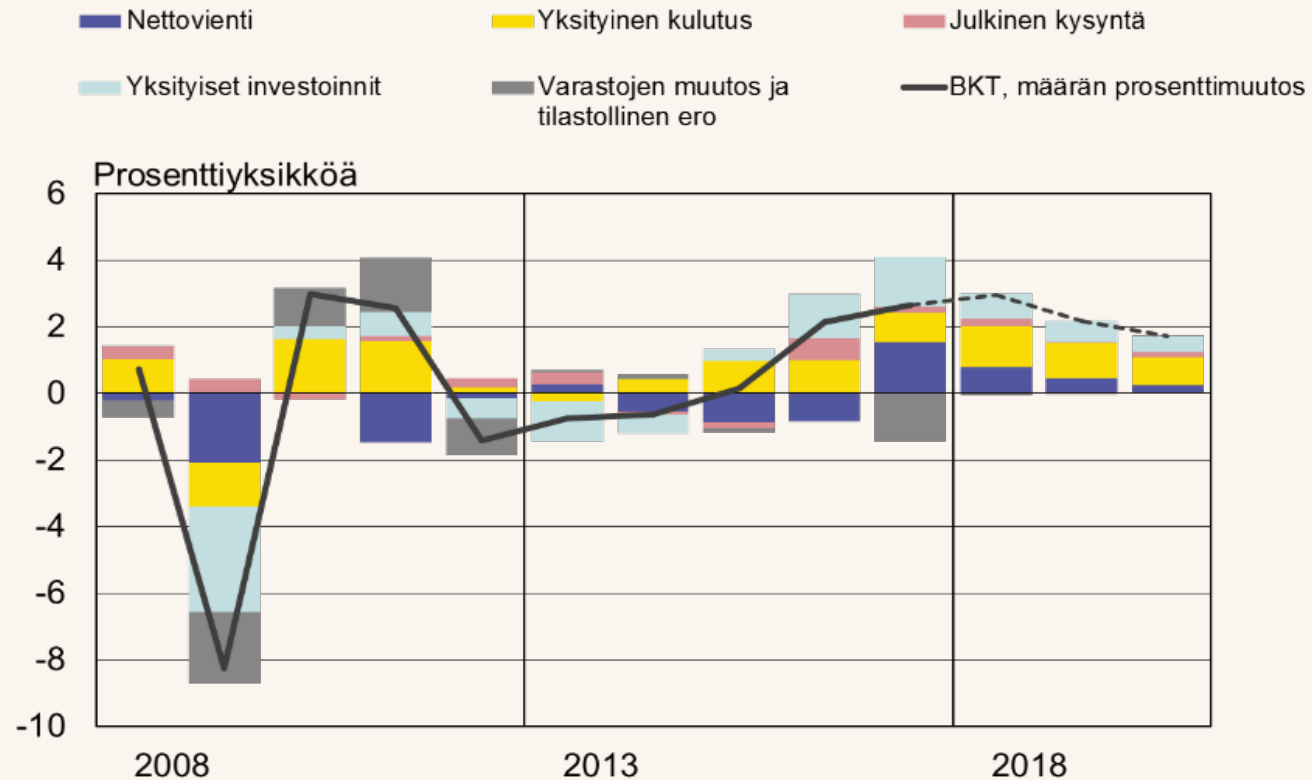
19.6.2018
 eurojatalous.fi
 24078@E&T_3_2018

Kokonaistuotanto, %		
	Kesäkuu 2018	Joulukuu 2017
2017	2,6	3,1
2018e	2,9 ↑	2,5
2019e	2,2 ↑	1,6
2020e	1,7 ↑	1,4

BKT, %, muutos edellisestä vuodesta

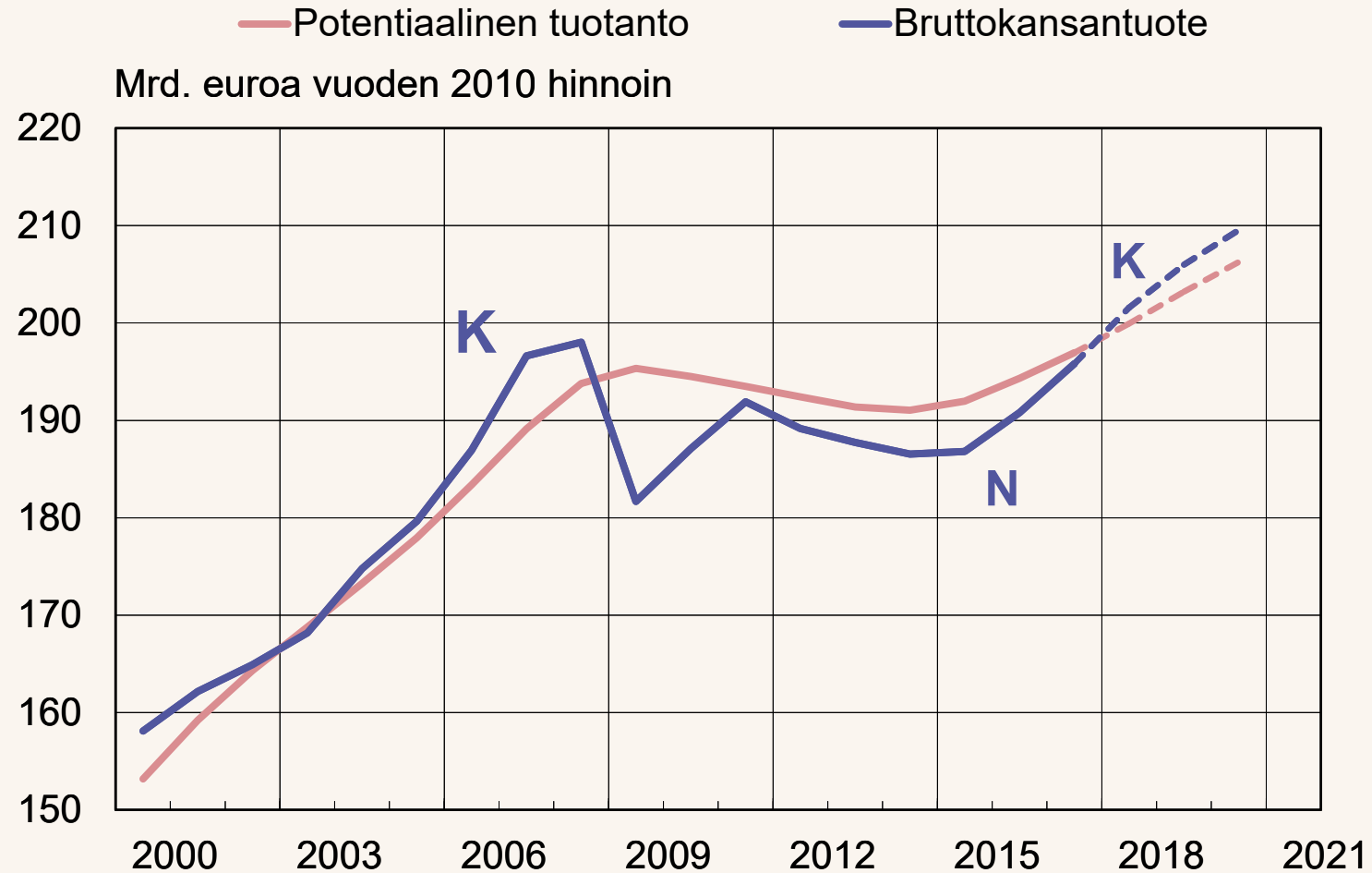
Kasvu laaja-alaista

Kuvio on suuntaa antava. Kunkin kysyntäerän vaikutus BKT:n kasvuun on laskettu sen määrän kasvun ja edellisen vuoden arvo-osuuden perusteella. Vuosien 2018–2020 luvut ovat ennusteita. Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

Suomen talous noususuhdanteesta korkeasuhdanteeseen

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

35705@bkt ja pot.tuotanto Suomen Pankki – Finlands Bank – Bank of Finland

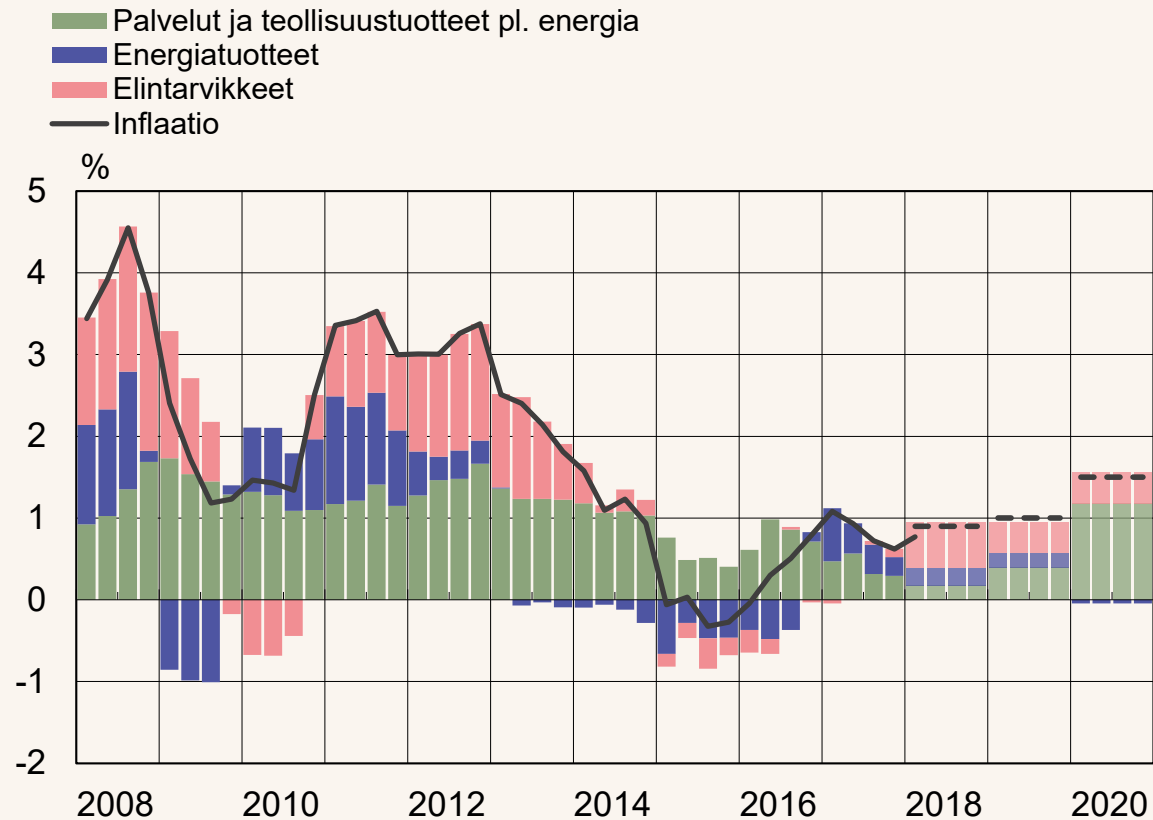

Muita tekijöitä, jotka viittaavat korkeasuhdanteeseen

- ✓ Yritysten kannattavuus parantunut, ja investoinnit kasvavat voimakkaasti
- ✓ Kapasiteetin käyttöaste noussut korkeaksi
- ✓ Avoimien työpaikkojen määrä kasvanut nopeammin kuin työttömyys pienentynyt
- ✓ Yritysten rekrytointivaikeudet

...toisaalta inflaatio jäämässä hitaaksi

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

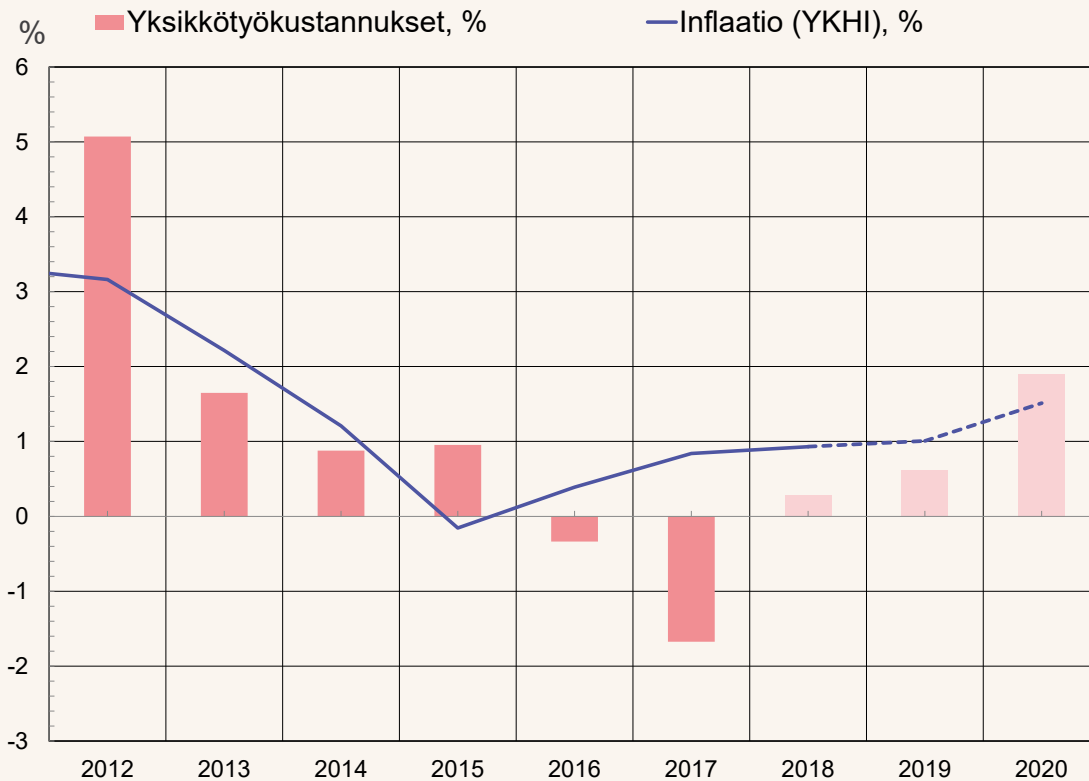
19.6.2018
eurojalous.fi
31705@YKHIennuste

Inflaatio, %		
	Suomi	Euroalue
2017	0,8	1,5
2018e	0,9	1,7
2019e	1,0	1,7
2020e	1,5	1,7

Lähde: Suomen Pankki , tilastokeskus ja EKP

Miksi inflaatio ei kiihdy enempää korkeasuhdanteessa?

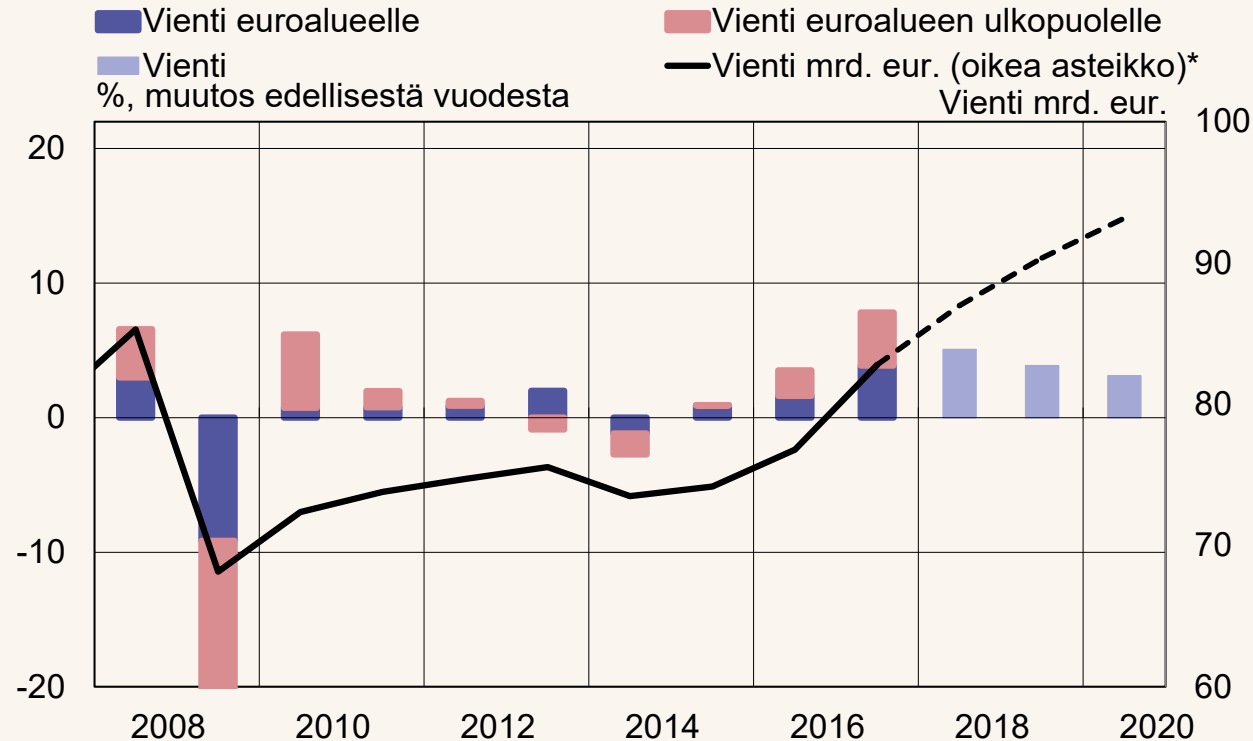

Lähde: Tilastokeskus, Suomen Pankki.

- Yksikkötyökustannukset kasvavat selvästi vasta ennustejakson lopulla
 - Työvoimakustannukset kasvavat maltillisesti vuosina 2018-2019 ja tuottavuuskasvu paranee
- Tuotantokuilu on pieni

Kansainvälisen talouden hyvä vire vahvistaa vientiä

Suomen viennin kehitys

*Oikeanpuoleinen asteikko katkaistu.

*Viennin määrä viitevuoden 2010 hinnoin.

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

Päivitetty 7.6.2018
eurojatalous.fi
34002@Intra-Extra E&T3_2018

Vienti, %		
	Viennin kasvu, %	Viennin osuus BKT:stä, %
2017	7,8	38,6
2018e	5,1	40,1
2019e	3,9	40,8
2020e	2,2	41,3

Lähde: Suomen Pankki ja tilastokeskus

Yritysten kannattavuuden paraneminen luonut tilaa investoinneille

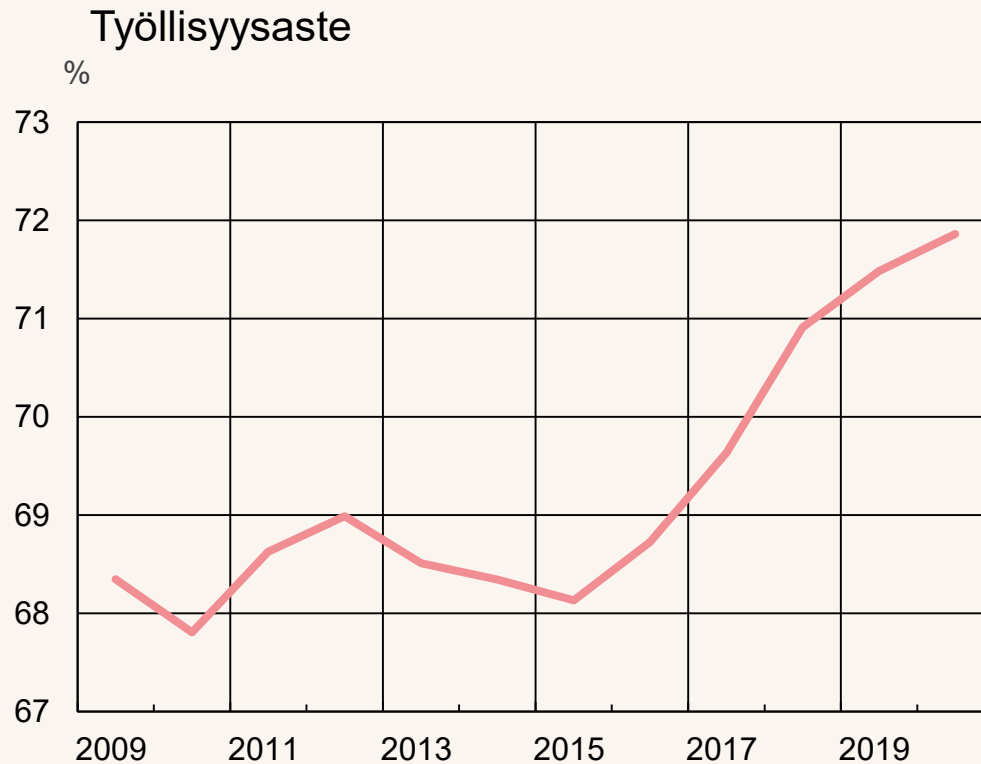

Lähde: Tilastokeskus.

19.6.2018
eurojatalous.fi
35705@Yritykset2

...ja työllisyys paranee

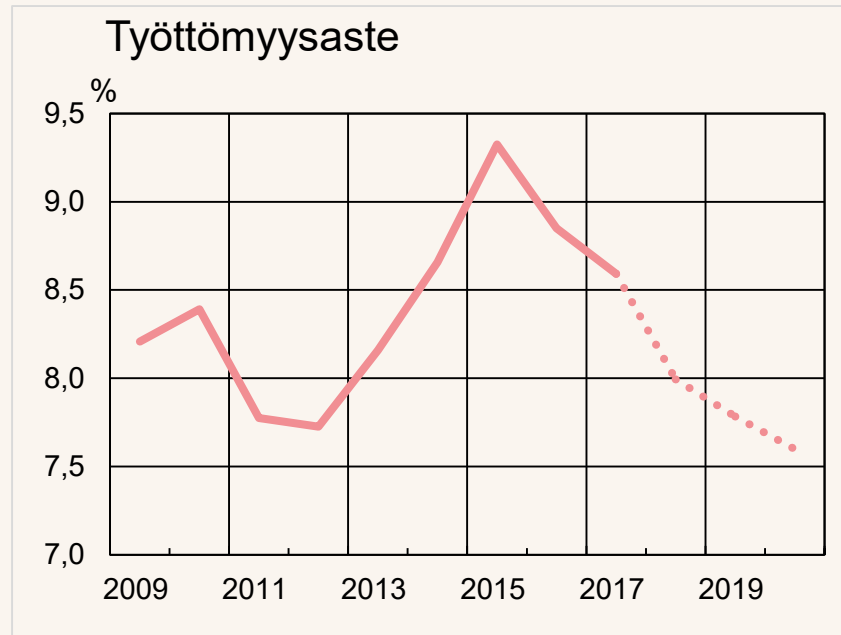

Lähde: tilastokeskus ja Suomen Pankki

Työllisyys		
	Työllisyys, %	Työllisten muutos
2017	69,6	27 000
2018e	70,9	33 000
2019e	71,5	17 000
2020e	71,9	11 000

Lähde: tilastokeskus ja Suomen Pankki

... mutta työllisyyden kasvun rajat tulossa vastaan

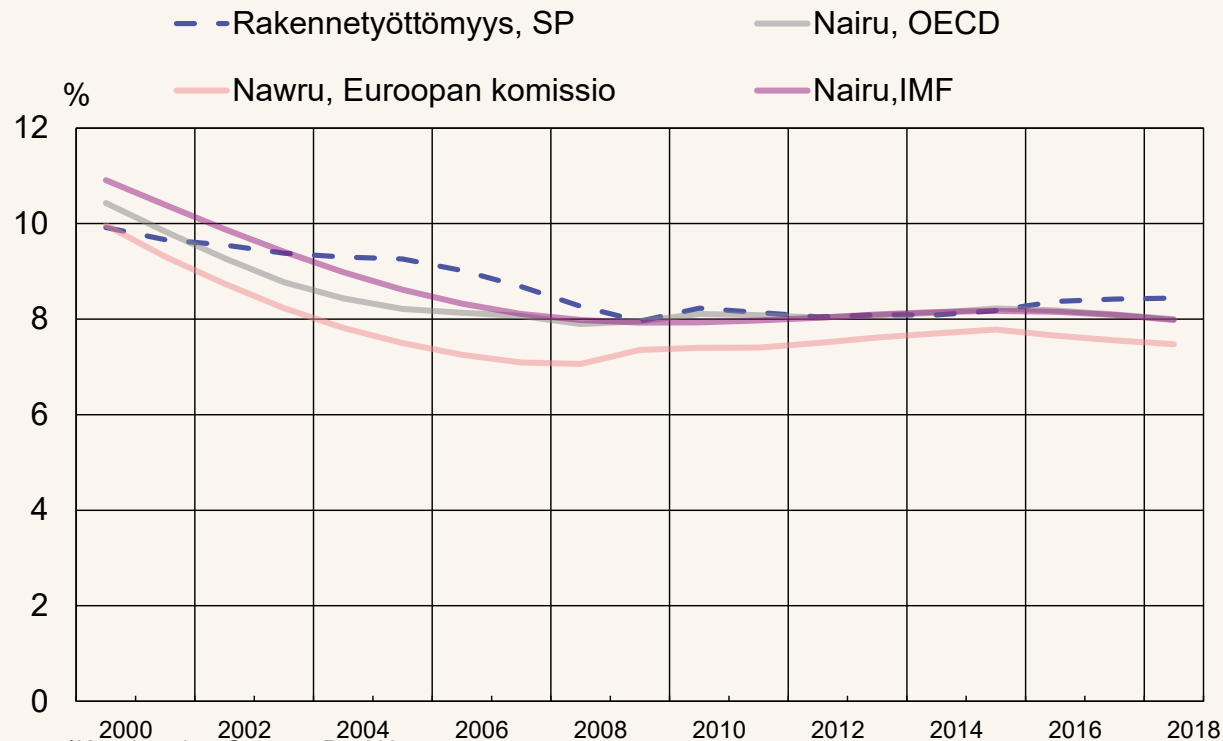
Lähde: tilastokeskus ja Suomen Pankki

- Osallistumisaste ei ole noussut näin korkeaksi koskaan vuoden 1989 jälkeen
- Vuonna 2008 työttömyysaste oli 6,5 %, vuonna 2020 päästään noin 7,5 prosenttiin

Rakennetyöttömyys jäämässä suureksi

*Kausitasoitus Suomen Pankki.

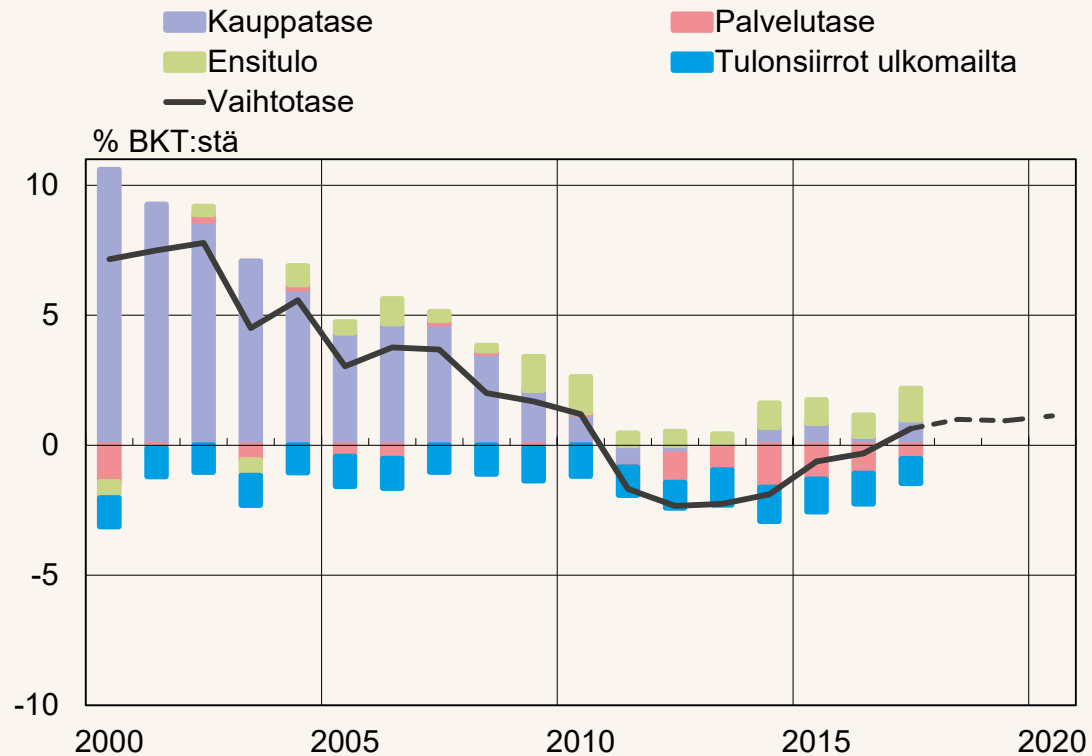
Lähteet: OECD, Euroopan komissio, Työ- ja elinkeinoministeriö, Tilastokeskus ja Suomen Pankin laskelmat.

19.6.2018
eurojatalous.fi
35461@Chart4

- Työmarkkinoiden vapaan kapasiteetin määrä on todennäköisesti varsin pieni
- Rakennetyöttömyys voi pienentyä korkeasuhdanteen jatkuessa
- Virran ulos työttömyydestä pitäisi vahvistua, sillä työpaikkojen tuhoutumistodennäköisyys on jo hyvin alhaisella tasolla

Vaihtotase ylijäämäinen

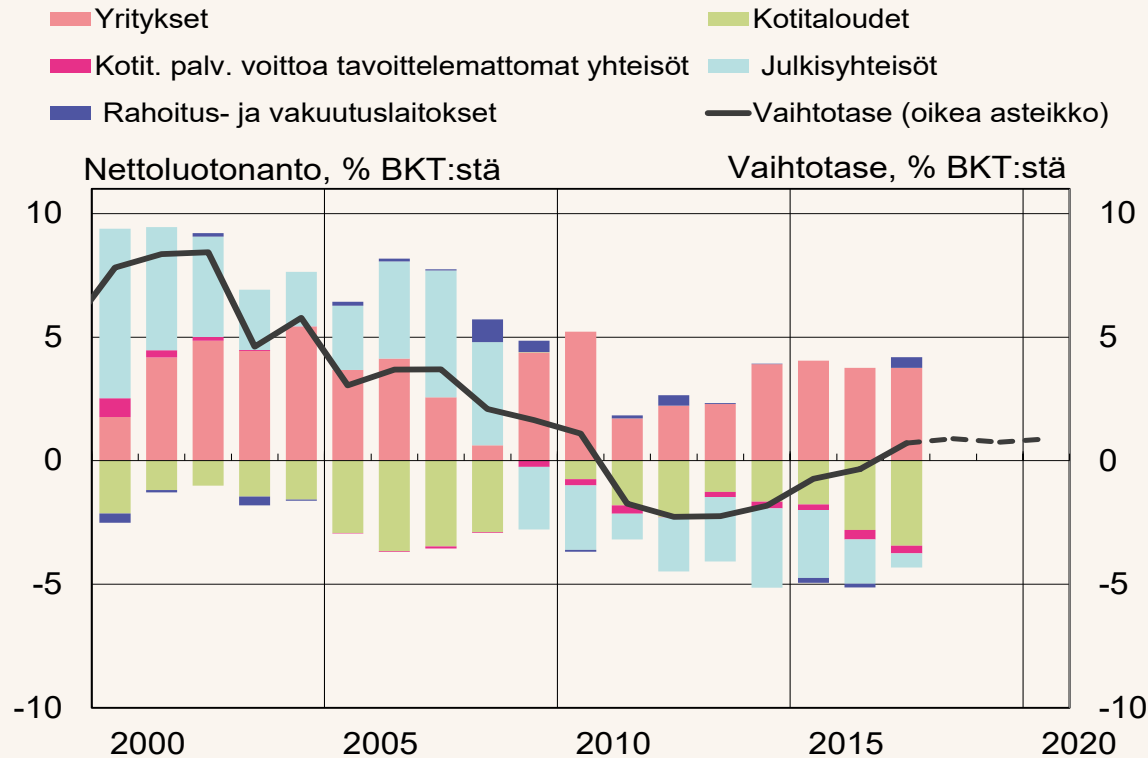

Lähde: Tilastokeskus.

päivitetty 4.6.2018
eurojatalous.fi
34210@Vaihtotase_alaerat

- Vaihtotaseen ylijäämä noin prosentin suhteessa BKT:hen

Vaihtotase ylijäämäinen

Lähde: Tilastokeskus, Suomen Pankki.

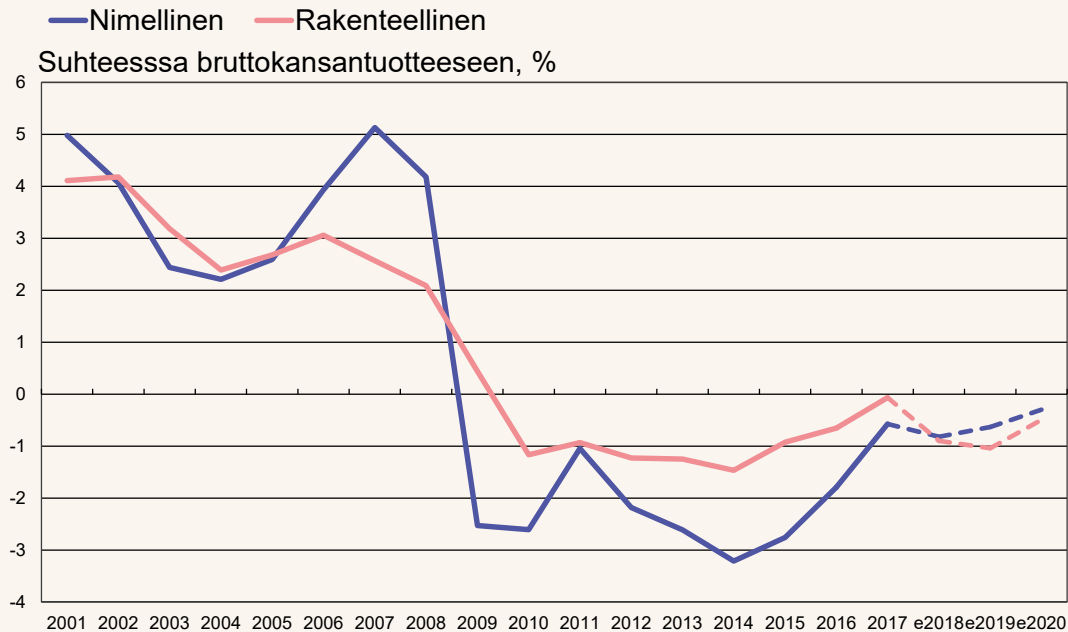
19.6.2018
eurojatalous.fi
34210@Vaihtotase sektorit

- Vaihtotaseen ylijäämä noin prosentin suhteessa BKT:hen
- Yritysten rahoitusyliäämä rahoittaa kotitalouksien ja julkisyhteisöjen alijäämää

Finanssipolitiikka kevyttä vaikka talouskasvu vahvaa

Rakenteellinen alijäämä jää tavoitteesta 2018–2019, mutta on EU-vaatimusten mukainen poikkeukset huomioiden

%, BKT:stä	2017	2018e	2019e	2020e
Julkisyhteisöt	-0,6	-0,8	-0,7	-0,4
Valtio	-1,7	-1,7	-1,3	-0,7
Kunnat	-0,1	-0,3	-0,4	-0,4
TEL	0,9	0,8	0,6	0,5
Muut sotut	0,3	0,3	0,3	0,2

Lähde: Tilastokeskus, Euroopan komissio ja Suomen Pankki (ennusteet).

päivitetty 5.6.2018
eurojatalous.fi
34003@ET_3_2018_k1

Pilviä kansainvälisen talouden yllä

- Riskit ennakoitua heikommasta kehityksestä johtuvat lähinnä protektionismin uhan ja kansainvälisen politiikan epävarmuuden lisääntymisestä
- Kotitalouksien velkaantuminen kasvattaa talouden suhdanneherkkyyttä
- Paremman kehityksen riskit liittyvät investointien ja työllisyyden kehitykseen kotimaassa

Kiitos!

www.eurojatalous.fi
www.suomenpankki.fi